

Raport końcowy

Awifauna fragmentów obszaru dzielnic Stogi, Krakowiec – Górk Zachodnie oraz Półwyspu Westerplatte w okresie lipiec 2023 - luty 2024 roku

Przygotowane dla

Polski Klub Ekologiczny, Okręg Pomorski

mgr Dariusz Ożarowski

Gdynia, 5.03.2024

SPIS TREŚCI

1. Teren badań	3
2. Metody pracy	4
3. Wyniki inwentaryzacji	5
3.1 Obserwacje własne	5
3.2 Dane z innych źródeł	9
4. Dokumentacja zdjęciowa	14
5. Spis rycin	18
6. Spis zdjęć	18
7. Literatura	18

1. Tereń badań

Badania prowadzono w granicach miasta Gdańska, na fragmentach obszaru dzielnic Stogi i Krakowiec – Górki Zachodnie oraz na dostępnym obszarze Półwyspu Westerplatte. Granice badanego obszaru przedstawiono na rycinach 1 i 2.

Ryc. 1 Obszar badań w dzielnicach Stogi oraz Krakowiec – Górki Zachodnie

Ryc. 2 Obszar badań na Półwyspie Westerplatte

2. Metody pracy

Wykonano 8 kontroli obszaru badań: 1.07, 8.07, 20.08, 3.09, 22.10, 19.11, 23.12.2023 r. oraz 18.02.2024 r. Każda z kontroli trwała od 3 do 6 godzin. W trakcie kontroli notowano wszystkie zaobserwowane bądź słyszane gatunki ptaków. W przypadku wybranych gatunków (rzadkich w skali kraju lub rzadziej spotykanych na obszarze badań) rejestrowano za pomocą GPS-a lokalizację geograficzną poszczególnych stwierdzeń. W miarę możliwości oznaczano również płeć i wiek obserwowanych ptaków oraz określano ich status (kategorię) na obszarze badań, czyli czy jest to gatunek lęgowy na tym obszarze, czy też tylko zalatujący (w okresie lęgowym, przelotu lub zimowania).

W tabeli 1 przedstawiono wszystkie stwierdzenia zaobserwowanych lub słyszanych gatunków na obszarze badań. Podano ich nazwę polską, łacińską, status ochronny oraz kategorię. W przypadku stwierdzeń wybranych gatunków określono ich położenie za pomocą GPS-a w formacie stopni dziesiętnych. Miejsce stwierdzenia niektórych gatunków określono opisowo, z użyciem nazwy własnej danego obszaru – dotyczyło to głównie gatunków ptaków wodnych.

W tabeli 2 umieszczono istotne obserwacje ptaków, pochodzące z okresów lęgowych z lat 2021 - 2023), które pozyskane z innych źródeł – w takim przypadku w tabeli podano źródło pozyskania tych danych. Autor składa serdeczne podziękowania za ich udostępnienie Grupie Badawczej Ptaków Wodnych Kuling oraz Ogólnopolskiemu Towarzystwu Ochrony Ptaków (zarządcy Systemu Ornitho – platformy internetowej do zbierania danych o liczebności i rozmieszczeniu ptaków).

3. Wyniki inwentaryzacji

3.1 Obserwacje własne

Na badanym obszarze w okresie lipiec 2023 – luty 2024 stwierdzono 81 gatunków ptaków, w tym za lęgowe na tym obszarze uznano 50 gatunków, za zalatujące na badany obszar (w okresie lęgowym, w okresie przelotów lub zimowania) – 31 gatunków.

Z pośród stwierdzonych gatunków 71 podlega ścisłej ochronie gatunkowej, 5 – częściowej ochronie gatunkowej, zaś 5 gatunków nie podlega ochronie gatunkowej i pozostaje na liście gatunków łownych (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 roku w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych).

Informacje dotyczące poszczególnych stwierdzeń podano w tabeli 1 a rozmieszczenie wybranych gatunków na rycinie 3 i 4.

Na obszarze badań stwierdzono dwa gatunki wymienione w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (Głowaciński 2001). Są to czeczotka – kategoria LC (Least Concern – gatunki najmniejszej troski) oraz kulik wielki – kategoria VU (Vulnerable – gatunki narażone).

Spośród gatunków wymienionych na Czerwonej Liście Ptaków Polski (Wilk i inni 2020) na obszarze badań stwierdzono: dzięcioła czarnego – kategoria EN (Endangered – zagrożony), muchołówkę żałobną – kategoria NT (Near Threatened – bliski zagrożenia), czernicę – kategoria NT oraz mewę siwą – kategoria VU (Vulnerable – narażony).

Spośród gatunków wymienionych w załączniku 1 Dyrektywy Ptasiej na obszarze badań zarejestrowano dzięcioła czarnego, muchołówkę małą, płatkonoga szablodziobego oraz zimorodka.

Tabela 1. Gatunki ptaków stwierdzone na obszarze badań

Podano:

Status ochronny:

Ochrona gatunkowa: OŚ – ochrona ścisła, OCZ – Ochrona częściowa (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt),

Czerwona Księga (CZK): gatunki podane w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (Głowaciński 2001),

Czerwona Lista (CZL): gatunki wymienione w Czerwonej Liście Ptaków Polski (Wilk i inni 2020),

Dyrektywa Ptasia (DP): gatunki wskazane w Art. 4(1) DP (Dyrektywa 79/409/EEC - Dyrektywa Ptasia) i wymienione w załączniku 1 tej Dyrektywy.

Status gatunku na obszarze badań (kategoria): L – lęgowy, Z – zalatujący (w okresie lęgowym, podczas przelotów lub w okresie zimowania).

Lokalizacja stwierdzenia (przy wybranych gatunkach): GPS w formacie stopnie dziesiętne lub opisowo.

osob. - osobniki

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kategoria	Lokalizacja	Uwagi
1	Bogatka	<i>Parus major</i>	OŚ	L		
2	Brzegówka	<i>Riparia riparia</i>	OŚ	Z		
3	Czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>	OCZ	Z	Jezioro Bursztynowe, Jezioro Zajęcze	
4	Czarnogłówka	<i>Poecile montanus</i>	OŚ	L		
5	Czeczotka	<i>Acanthis flammea</i>	OŚ, CZK(LC)	Z		
6	Czernica	<i>Aythya fuligula</i>	CZL(NT)	Z	na morzu	do 250 osobników.
7	Czubatka	<i>Lophophanes cristatus</i>	OŚ	L	18.73618, 54.37143 18.74066, 54.36457 18.74519, 54.36410 18.76551, 54.36022 18.72319, 54.37287	
8	Czyż	<i>Spinus spinus</i>	OŚ	L		
9	Dudek	<i>Upupa epops</i>	OS	L	18.72124, 54.36842	do 3 osobników.
10	Dymówka	<i>Hirundo rustica</i>	OŚ	L		
11	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	OŚ	L	18.73244, 54.36287 18.71954, 54.37547	2 terytoria
12	Dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>	OŚ	L		
13	Dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>	OŚ	L		1 terytorium
14	Dzięciołek	<i>Dryobates minor</i>	OŚ	L	18.72621, 54.36316 18.67004, 54.40718 18.67785, 54.40551	2 terytoria
15	Dzwoniec	<i>Chloris chloris</i>	OŚ	Z		
16	Gągoł	<i>Bucephala clangula</i>	OŚ	Z	Pusty Staw, morze	

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kategoria	Lokalizacja	Uwagi
17	Gęś białoczelna	<i>Anser albifrons</i>		Z		
18	Gil	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	OŚ	Z		
19	Grubodziób	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	OŚ	Z		
20	Grzywacz	<i>Columba palumbus</i>		L		
21	Jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>	OŚ	L	18.76845, 54.36055	
22	Kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>	OŚ	L		
23	Kawka	<i>Corvus monedula</i>	OŚ	Z		
24	Kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>	OŚ	L		
25	Kormoran	<i>Phalacrocorax carbo</i>	OCZ	Z	morze	
26	Kos	<i>Turdus merula</i>	OŚ	L		
27	Kowalik	<i>Sitta europaea</i>	OŚ	L		
28	Krogulec	<i>Accipiter nisus</i>	OŚ	Z		
29	Kruk	<i>Corvus corax</i>	OCZ	L	18.72385, 54.36872	
30	Krzyżodziób świerkowy	<i>Loxia recurvirostra</i>	OŚ	Z		
31	Krzyżówka	<i>Anas platyrhynchos</i>		L	Pusty Staw, morze	
32	Kukułka	<i>Cuculus canorus</i>	OŚ	Z	18.67313, 54.40694	
34	Kulczyk	<i>Serinus serinus</i>	OŚ	L	18.73657, 54.36985	
35	Kulik wielki	<i>Numenius arquata</i>	OŚ, CZK(VU), CZL(EN)	Z		
36	Lodówka	<i>Clangula hyemalis</i>	OŚ	Z	morze	do 110 osobników
37	Łabędź niemy	<i>Cygnus olor</i>	OŚ	L	Pusty Staw, morze	
38	Łyska	<i>Fulica atra</i>		L	Pusty Staw	do 20 osobników
39	Mewa siodłata	<i>Larus marinus</i>	OŚ	Z	morze	
40	Mewa siwa	<i>Larus canus</i>	OŚ, CZL(VU)	Z	morze	
41	Mewa srebrzysta	<i>Larus argentatus</i>	OCZ	Z	morze	
42	Modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>	OŚ	L		
43	Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>	OŚ, DP	L	18.73225, 54.36549	
44	Muchołówka szara	<i>Muscicapa striata</i>	OŚ	L	18.76473, 54.36026 18.75716, 54.36331 18.74678, 54.36744 18.66908, 54.40719 18.66427, 54.40765	
45	Muchołówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>	OŚ	L	18.72322, 54.37598	
46	Mysikrólik	<i>Regulus regulus</i>	OŚ	L		
47	Myszołów	<i>Buteo buteo</i>	OŚ	L	18.75899, 54.36489 18.72214, 54.37037	2 terytoria
48	Nurogęś	<i>Mergus merganser</i>	OŚ	Z	morze	
49	Oknówka	<i>Delichon urbicum</i>	OŚ	Z		
50	Paszkot	<i>Turdus viscivorus</i>	OŚ	L	18.71834, 54.36379	1 terytorium
51	Pelzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>	OŚ	L		
52	Pelzacz ogrodowy	<i>Certhia brachydactyla</i>	OŚ	L		
53	Perkoz dwuczuby	<i>Podiceps cristatus</i>	OŚ	Z	morze	
54	Pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>	OŚ	L		

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kategoria	Lokalizacja	Uwagi
55	Pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	OŚ	L	18.72136, 54.37690 18.72097, 54.37708	
56	Pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>	OŚ	L	18.73159, 54.37215	
57	Płatkonóg szylkodzioby	<i>Phalaropus lobatus</i>	OŚ, DP	Z	morze Westerplatte	3 osobniki
58	Potrzos	<i>Emberiza schoeniclus</i>	OŚ	Z		
59	Pustułka	<i>Falco tinnunculus</i>	OŚ	Z		
60	Puszczyk	<i>Strix aluco</i>	OŚ	L	18.67642, 54.40576	1 terytorium
61	Raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>	OŚ	Z		
62	Rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>	OŚ	L		
63	Sierpówka	<i>Strptopelia decaocto</i>	OŚ	L		
64	Sikora uboga	<i>Poecile palustris</i>	OŚ	L		
65	Skowronek	<i>Alauda arvensis</i>	OŚ	Z		
66	Sosnówka	<i>Periparus ater</i>	OŚ	L		
67	Sójka	<i>Garrulus glandarius</i>	OŚ	L		
68	Strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>	OŚ	L		
69	Szapka	<i>Sturnus vulgaris</i>	OŚ	L		
70	Śmieszka	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	OŚ	Z	morze	
71	Śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>	OŚ	L		
72	Świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>	OŚ	L	18.71483, 54.37383	
73	Świstunka leśna	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	OŚ	L		
74	Wrona	<i>Corvus corone</i>	OCZ	L		
75	Wróbel	<i>Passer domesticus</i>	OŚ	L		
76	Zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>	OŚ	L	18.74836, 54.36675	1 terytorium
77	Zausznik	<i>Podiceps nigricollis</i>	OŚ	Z	morze	do 15 osobników
78	Zięba	<i>Fringilla coelebs</i>	OŚ	L		
79	Zimorodek	<i>Alcedo atthis</i>	OŚ, DP	L	Pusty Staw	
80	Zniczek	<i>Regulus ignicapilla</i>	OŚ	L	18.72622, 54.36366	
81	Żuraw	<i>Grus grus</i>	OŚ, DP	Z		

źródło: obserwacje własne

3.2 Dane z innych źródeł

Na badanym obszarze w okresie lęgowym w latach 2021-2023 stwierdzono ponadto 7 gatunków lęgowych: dzięcioła zielonego, lerkę, łożówkę, nurogęsia, sieweczkę obrożną, sieweczkę rzeczną i wilgę oraz 5 gatunków zalatujących: kłaskawkę, słonkę, szczygła, trznadla oraz wydrzyka długosternego

Szczegółowe dane dotyczące poszczególnych stwierdzeń podano w tabeli 2 a rozmieszczenie wybranych gatunków na rycinach 3 i 4.

Wszystkie powyższe gatunki, z wyjątkiem słonki podlegają ścisłej ochronie gatunkowej a ponadto sieweczka obrożna wymieniona jest jako gatunek narażony (kategoria VU) w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (Głowaciński 2001) oraz gatunek zagrożony (kategoria EN) na Czerwonej Liście Ptaków Polski (Wilk i inni 2020) (tabela2).

Tabela 2. Wybrane gatunki ptaków stwierdzone na obszarze badań w okresie lęgowym w latach 2021-2023.

Podano:

Status ochronny:

Ochrona gatunkowa: OŚ – ochrona ścisła (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt),

Czerwona Księga (CZK): gatunki podane w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt (Głowaciński 2001),

Czerwona Lista (CZL): gatunki wymienione w Czerwonej Liście Ptaków Polski (Wilk i inni 2020).

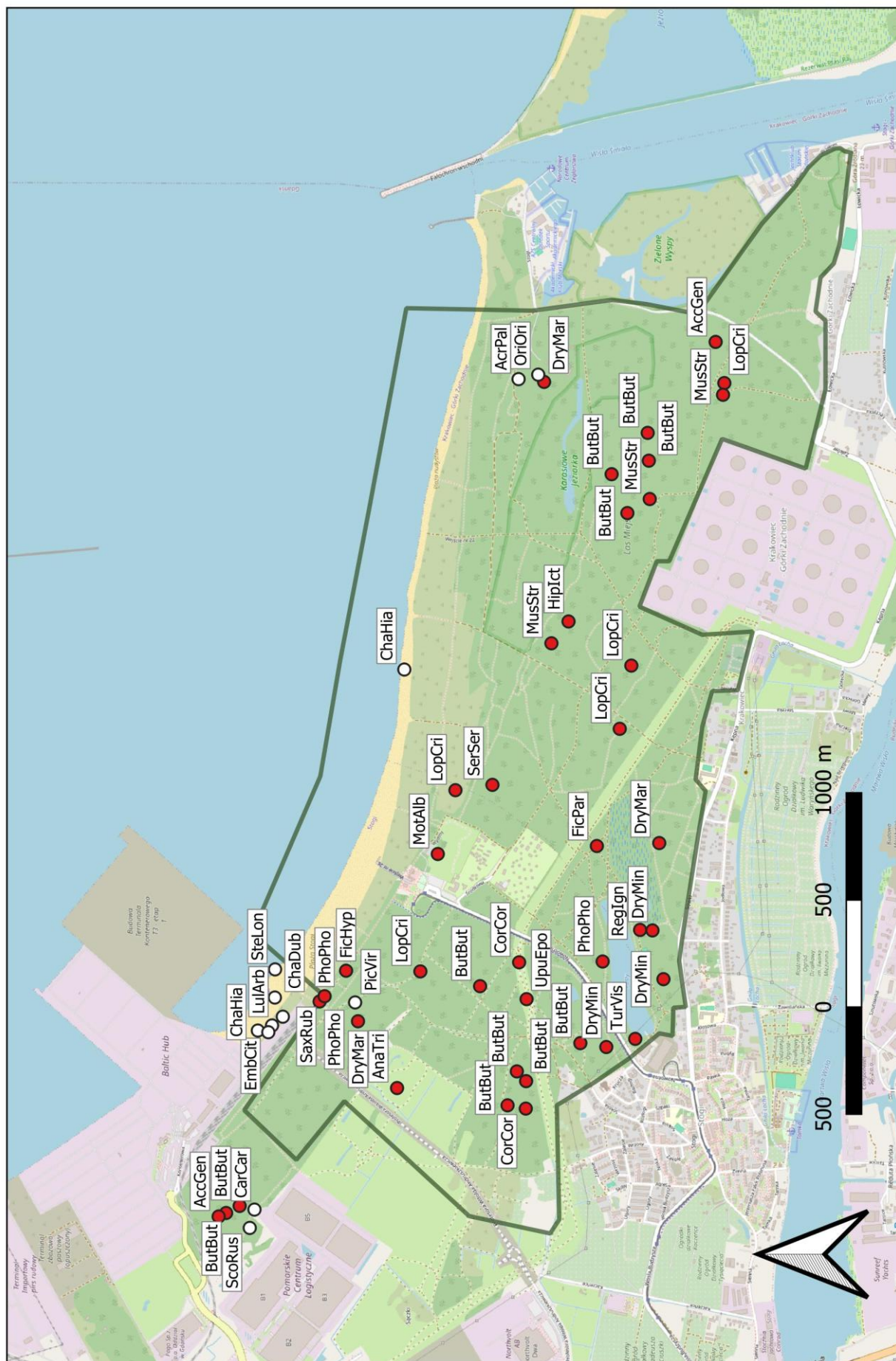
Status gatunku na obszarze badań (Kategoria): L – lęgowy, Z – zalatujący.

Lokalizacja stwierdzenia (przy wybranych gatunkach): GPS w formacie stopnie dziesiętne lub opisowo.

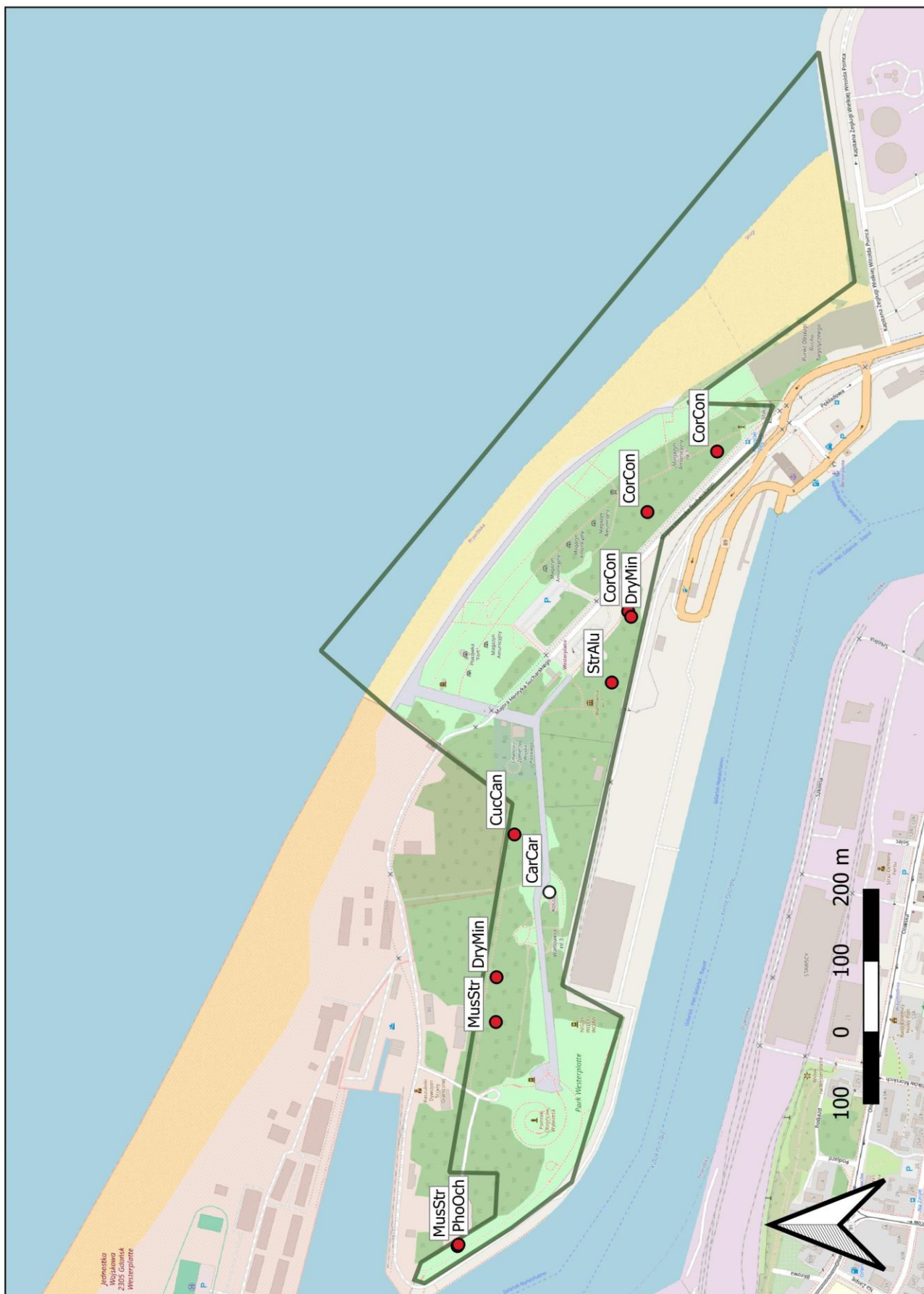
osob. - osobniki

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kategoria	Lokalizacja	Uwagi	Źródło danych
1	Dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>	OŚ	L	18.72094, 54.37556		OTNITHO.PL
2	Kłaskawka	<i>Saxicola rubicola</i>	OŚ	Z	18.71953, 54.37890		OTNITHO.PL
3	Lerka	<i>Lullula arborea</i>	OŚ	L	18.71929, 54.37894		OTNITHO.PL
4	Łozówka	<i>Acrocephalus palustris</i>	OŚ	L	18.76574, 54.36879		OTNITHO.PL
5	Nurogęs	<i>Mergus merganser</i>	OŚ	L	plaża Stogi	samica z młodymi	KULING

L.p.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Status ochronny	Kategoria	Lokalizacja	Uwagi	Źródło danych
6	Sieweczka obrożna	<i>Charadrius hiaticula</i>	OŚ, CZK(VU), CZŁ(EN)	L	18.74485, 54.37356 18.71891, 54.37949	2 pary	KULING
7	Sieweczka rzeczna	<i>Charadrius dubius</i>	OŚ	L	18.72129, 54.37892	1 para	KULING
8	Słonka	<i>Scolopax rusticola</i>		Z	18.70470, 54.37994		OTNITHO.PL
9	Szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>	OŚ	Z	18.67191, 54.40652 18.70598, 54.37973		OTNITHO.PL
10	Trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>	OŚ	Z	18.71911, 54.37892		OTNITHO.PL
11	Wilga	<i>Oriolus oriolus</i>	OŚ	L	18.76607, 54.36799		OTNITHO.PL
12	Wydrzyk długosterny	<i>Stercorarius longicaudus</i>	OŚ	Z	18.72284, 54.37912		OTNITHO.PL

Ryc. 3 Lokalizacja stwierdzeń wybranych gatunków ptaków na obszarach dzielnic Stogi oraz Krakowiec - Górki Zachodnie (czerwone kropki - dane autora; białe kropki - dane z innych źródeł; kody wyjaśnione w tabeli 3)

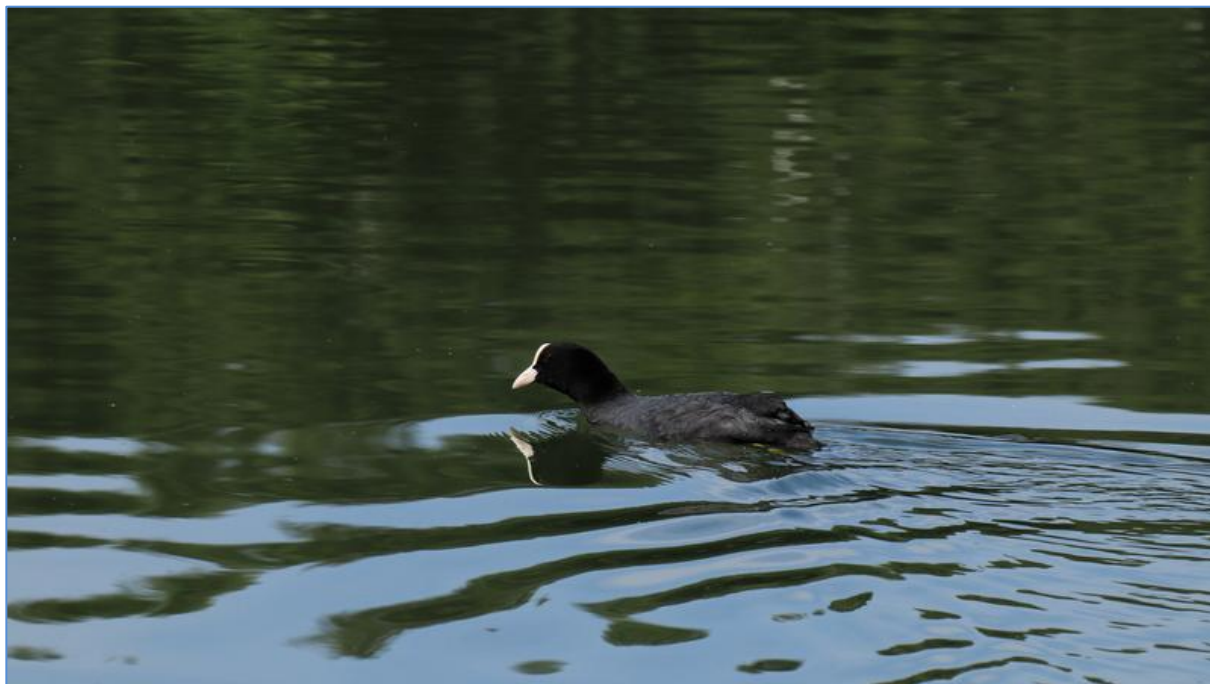

Ryc. 4 Lokalizacja stwierdzeń wybranych gatunków ptaków na Półwyspie Westerplatte
(czerwone kropki - dane autora; białe kropki - dane z innych źródeł; kody wyjaśnione w tabeli 3)

Tabela 3. Kody gatunków przedstawionych na rycinach 3 i 4.

L.p.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska
1	AccGen	Jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>
2	AcrPal	Łozówka	<i>Acrocephalus palustris</i>
3	Anatri	Świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>
4	ButBut	Myszołów	<i>Buteo buteo</i>
5	CarCar	Szczygieł	<i>Carduelis carduelis</i>
6	ChaDub	Sieweczka rzeczna	<i>Charadrius dubius</i>
7	ChaHia	Sieweczka obrożna	<i>Charadrius hiaticula</i>
8	CorCon	Wrona	<i>Corvus corone</i>
9	CorCor	Kruk	<i>Corvus corax</i>
10	CucCan	Kukułka	<i>Cuculus canorus</i>
11	DryMar	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>
12	DryMin	Dzięciołek	<i>Dryobates minor</i>
13	EmpCit	Trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>
14	FicHyp	Muchołówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>
15	FicPar	Muchołówka mała	<i>Ficedula parva</i>
16	HipIct	Zaganiacz	<i>Hippolais icterina</i>
17	LopCri	Czubatka	<i>Lophophanes cristatus</i>
18	LulArb	Lerka	<i>Lullula arborea</i>
19	MotAlb	Pliszka siwa	<i>Motacilla alba</i>
20	MusStr	Muchołówka szara	<i>Muscicapa striata</i>
21	OriOri	Wilga	<i>Oriolus oriolus</i>
22	PhoOch	Kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>
23	PhoPho	Pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
24	PicVir	Dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>
25	RegIgn	Zniczek	<i>Regulus ignicapilla</i>
26	SaxRub	Klaskawka	<i>Saxicila rubicola</i>
27	ScoRus	Słonka	<i>Scolopax rusticola</i>
28	SerSer	Kulczyk	<i>Serinus serinus</i>
29	SteLon	Wydrzyk długosterny	<i>Stercorarius longicaudus</i>
30	StrAlu	Puszczyk	<i>Strix aluco</i>
31	TurVis	Paszkot	<i>Turdus viscivorus</i>
32	UpuEpo	Dudek	<i>Upupa epops</i>

4. Dokumentacja zdjęciowa (fot. Dariusz Ożarowski)

Fot. 1 Łyska

Fot. 2 Kowalik

Fot. 3 Pęczacz leśny

Fot. 4 Wrony

Fot. 5 Gniazdo myszotowa

Fot. 6 Dziupla dzięcioła czarnego

Fot. 7 Bogatka

Fot. 8 Myszołów

5. Spis rycin

Ryc. 1 Obszar badań w dzielnicach Stogi oraz Krakowiec – Górki Zachodnie

Ryc. 2 Obszar badań na Półwyspie Westerplatte

Ryc. 3 Lokalizacja stwierdzeń wybranych gatunków ptaków na obszarach dzielnic Stogi oraz Krakowiec - Górki Zachodnie

Ryc. 4 Lokalizacja stwierdzeń wybranych gatunków ptaków na Półwyspie Westerplatte

6. Spis zdjęć

Fot. 1 Łyska

Fot. 2 Kowalik

Fot. 3 Pełzacz leśny

Fot. 4 Wrony

Fot. 5 Gniazdo myszołowa

Fot. 6 Dziupla dzięcioła czarnego

Fot. 7 Bogatka

Fot. 8 Myszołów

7. Literatura

Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L. 2020. Czerwona Lista Ptaków Polski. OTOP. Marki.

Głowaciński Z. (red.) 2001. Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne. Warszawa.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 marca 2005 roku w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (Dz.U. 2005 nr 45 poz. 433).

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. 2019. Standard wektorowych danych przestrzennych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na potrzeby gromadzenia informacji o rozmieszczeniu chronionych gatunków, ich siedlisk oraz siedlisk przyrodniczych. Wersja 2019.1.